

культуры, а таксама і сельскай гаспа
дары.

ДАСТОЙНА СУСТРЭНЕМ ХХ ГАДАВІНУ ВЯЛІКАГА КАСТРЫЧНІКА!

КАЛГАСНІКІ
АБМЯРКОУВАЮЦЬ АДОЗВУ

З 23 вересня пачаўся сходы калгасні-каў па ўсіх калгасах Чырвоўскага раёна, на якіх распараджацца заклік калгаснікаў калгасу «Чырвоны хлеб-роб» і імя Дзяржынскага аб'яўлены ў сацыялістычнае дастойнае сустрэчу свята ХХ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

На сваім сходах калгаснікі калгаса «Большавік» рашылі ўключыцца ў са-спяборніцтва за дастойную сустрэчу ХХ гадавіны Кастрычніка.

У гэтым годзе, дзякуючы дапамозе партыі і ўлада, калгас «Большавік» значна ўмацаваўся, і калгаснікі атрымалі па 4 кілаграмы зернявых на працягу года. Калгаснікі Андрончык Ганна, выпараўля-шая 300 працадзён, атрымала 1200 кілограм зернявых і 3.500 кілограм бульбы. Яшчэ Міхась на 270 працадзён атрымае 1.080 кілограм зернявых і 3.240 кілограм бульбы.

Уключыўшыся ў сацыялістычнае да-стойнае сустрэчу гадавіны Кастрычніка, калгаснікі калгаса «Большавік» узялі на сябе абавязанне: да 15 кастрычніка выкапаць бульбу і здаць дзяржаве поўна-це.

Шырока разгарнулася прадыктарычная сацыялістычная праца ў Асіпавіцкім раёне. НА ЗДЫМКУ: злет стаханавцаў прамысловасці Асіпавіцкага раёна.

Фота Я. Салавейчыка.

ЗА ЗМЭНУ—ДЗВЕ
З ПАЛОВАЙ НОРМЫ

У выніку прадыктарычнага сацыялі-стычнага сацыялістычнага злет стаханавцаў у мяскай прамысловы-кааперацыйнай ар-мелі «Чырвоны металіст» значна павы-ліся. Рабочыя мяскага паха дабіліся бліжэйшых паказальнікаў. Стаханавец тав. Русланав ідзе 280 проц. нормы, тав. Бляхер ідзе 215 проц. нормы, тав. Чарноў ідзе 257—283 проц. нормы. Яго стаханавецкая работа добра ацэньваецца. 21 вер-сень ён зарабіў 25 рублёў, 22 верасень — 27 руб 80 кап., 23 верасень—28 руб. 73 кап.

У ложкавым паху паказваюць узоры працы розныя тав. Жалызняк, Андрэ-ўскі, Чыжык. Яны ідуць 256 проц. нор-мы. Слесар-комсамалец тав. Доржык вы-конвае сваю норму на 258—263 проц. Слесары тав. Сяміроў і Пугачов у жы-ццё свае нормы выконваюць на 93 проц. За-рады яны павялічылі сваю выпрацоўку да 218 проц.

Наперадзе ідзе таварыства комса-мольна тав. Каварова, якая свой план выконвае на 231 проц. У рэзультат дружнай і арганізаванай працы кавальскіх пах армелі стах-танавцы. Бригады тав. Чарноўскага і Шу-стара свае планы выконваюць на 144 проц., бригады тав. Вярхоўскага і Шна-ўскага — на 133 проц., бригада тав. Ні-лазавіча — на 109 проц. У калгасным паху бригада Хазова выконвае свой план на 125 проц.

У гонар вялікай гадавіны Кастрычніка стаханавцы і ўдзельнікі армелі абавязаліся павялічыць вытворчасць прадукцыі на 168 тысяч рублёў.

В. А.

СПАБОРНИЦТВА
ТРАКТАРЫСТАЎ

Трактарысты Палескай МТС (Любань) уключыліся ў прадыктарычнае са-спяборніцтва. Многія з іх пераўзыхалі ўжо нормы трактарных работ. Так тт. Міху-Ці і Трасінецкая Зося ўзаралі паліны балота 800 гектараў пры норме 380 га. Яны абавязаліся да 1 кастрычніка ўза-раць яшчэ 200 га.

Прызыўнік-трактарыст т. Серада, патх-наў да дня ўжо прыняў у рады Чырво-вай Арміі, адмовіўся ад прадастаўлена-га яму дзяржаўнага МТС апарату і ак-тыўна ўключыўся ў прадыктарычнае са-спяборніцтва.

На сваім трактары я быў праца-ваў да дня ўжо ў Чырвонаармейскую часць. — кажа тав. Серада.

Тав. Серада абавязваўся да 17 па 30 вер-сень ўзарваць 140 га паліны балот. План трактарных работ ён ужо выкапаў на 200 проц., аскараміў многа гаручага і аб'ект трактар, які не патрабуе зара-ботку.

Добраму прыкладу гэтых таварыстоў-спяборніц трактарысты Сяміроў, Пуга-ровіч і Шнаўскага. Яны таксама пера-ўзыхалі планы трактарных работ на 150—200 проц.

Трактарысты МТС абавязаліся да 1 кастрычніка поўнаце закончыць палы-выя работы і паставіць трактары на ра-монт для падытоўкі іх к вяснянай са-бе будучага года.

Т. Т. НЕСЦЕРАЎ.

РАДАСНА СУСТРЭНЕМ СВЯТА

Калгаснікі сельгасармелі «Скала» Гі-скага сельсавета. Чарнішэўскага раёна, уключыліся ў сацыялістычнае са-спяборніцтва за дастойную сустрэчу ХХ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Вагаты ўдзельнікі, які ўбываў з сямі па-лёў калгас, патхнаў калгаснікаў яшчэ лепш працаваць. Саўба азімых прывяло-ва выключна гатунковым пасевом, паспа-ва праводзіла ўборка выдатнага ўра-

джа бульбы. У калгасе добра прыкля-ла развіццё культуры — кавальскі, якія дасяг калгасу дзесяткі тысяч ру-блёў прыбытку.

Радасна сустракаючы ХХ гадавіну Вя-лікай Кастрычніцкай рэвалюцыі, калгас-нікі ад усяго сэрца шчыра дзякуюць вя-лікаму правадару працоўных таварыстаў Сталіну за яго штодзённы клопат аб калгасным сялянстве Савецкай Рэ-валюцыі.

Н. КОТАЎ.

У ДАПАМОГУ НІЗАВОМУ АГІТАТАРУ
ПРАМОЕ ВЫБАРЧАЕ ПРАВА

Сталінская Канстытуцыя не толькі прадастаўляе ўсім грамадзянам выбарчае права, але і забяспечвае рэальную ма-жымасць ажыццяўлення гэтых правоў, забяспечвае сапраўдны ўдзел усіх грама-дзян у кіраванні савецкай дзяржавай.

«Канстытуцыя СССР забяспечвае адзі-най у свеце да канца демократычнай канстытуцыяй» (Сталін).

Выбары дэпутатаў у Вярхоўны Совет СССР робяцца на аснове ўсеагульнага, роўнага і прамога выбарчага права пры тайным галасаванні.

Да гэтага часу ў нас існавалі шмат-ступенныя выбары сярэдніх і вышэйшых органаў савецкай ўлады. На новай Кан-стытуцыі СССР шматступенныя выбары сярэдніх і вышэйшых органаў савецкай ўлады замяняюцца прамымі выбарамі гэ-тых органаў непасрэдна самімі грамадзя-намі.

Таварыш Сталін у гутарцы з Рой Го-вардам гаворыць:

«Чаму прамы? Таму што непасрэдна выбары на мясцах па ўсе прадастаўляюць ўстаноў, аж да вярхоўных органаў, лепш забяспечваюць інтарэсы працоўных на-шай неабсяжнай краіны».

Прамое выбарчае права азначае, што народ непасрэдна выбірае дэпутатаў як у Совет Саюза, так і ў Совет Нацыянальна-напей. Прамое выбарчае права азначае, што кожны выбарчыч непасрэдна галасуе за таго ці іншага кандыдата як у Со-вет Саюза, так і ў Совет Нацыянальна-напей. Увесь савецкі народ, кожны савецкі грамадзянін непасрэдна шляхам прамых выбараў, не перадаючы і не перадаючы ніякіх прадастаўніцкіх і арганізацыйных сва-іх правоў, стварае вярхоўныя органы ўла-ды ў нашай краіне.

Наш выбарчы закон, які ўключае ажы-ццяўляючыя выбары прамымі сацыялі-стычнага дэмакратызма, забяспечвае са-праўдны дэмакратызм, г. зн. уладу на-рода.

Гэтага няма і не можа быць ні ў ад-ной буржуазнай краіне. Вярхоўныя органы ў нашай краіне ствараюцца непасрэдна дэмакратычным шляхам прамых выбараў (Францыя), ці шляхам пры-значэння (Англія). Буржуазія, каб за-мацаваць сваю ўладу, не прадастаўляе на-роду прамое выбарчае права.

Ва Францыі вярхоўныя органы, імяную-ся сенатам, выбіраюцца не насельніцтвам, а «выбарчымі», якіх выбіраюць муні-цыпалітэты. Фактычна атрымліваецца трохступенная сістэма выбараў, у рэзу-льтат якой у выбарах у сенат уключаюцца ўсяго каля 75 тысяч «выбарчых-каў», належаць амаль выключна да буржуазіі.

У Англіі вярхоўныя органы парламента-палата лордаў — складаюцца з прадста-ўнікоў знатнага дварства, буйных паме-шчыкаў, буржуазіі. Кароль мае права да-ваць званне лорда і такім чынам прызна-ваць новых членаў у палату лордаў. Пра-дастаўнікі знатнага дварства, буйныя памешчыкі і капіталісты, маючы званне лорда, атрымліваюць спадчынае права засядаць у палате лордаў па запрашэнню караля.

У Японіі палата пераў — вярхоўныя па-лата — не выбіраюцца насельніцтвам, а прызначаюцца імператарам. У складзе гэ-тай палаты 13 прынаў — роўнаў ім-ператара і 171 «спрадаўнік» ад князёў, маркізаў, графаў і баронаў. Нават над гэтай «дэмакратычнай» палатай пераў яшчэ стаяць Тайны Совет, праз які буй-ная фінансавая буржуазія фактычна кі-руе ўсім жыццём краіны.

Цікава ўспомніць, як у царскай Расіі ўрад шляхам шматступенных выбараў і разнастайных на класавых групы (куры) прыводзіў у Дзяржаўную Думу памешчы-каў і капіталістаў і не даваў працыі казачым і рабочым і сялянам.

На курый ўладароў зямлі (памешчы-каў) адзіны выбарчыч выбіраўся ад 230

чалавек, на курый гарадскіх уладароў (буйнай гарадской буржуазіі) адзіны вы-барчыч — ад 1.000 чалавек, на ся-лянскіх курый — адзіны выбарчыч ад 60.000 чалавек (у большасці — кулакоў і больш заможных сялян) і на рабочай курый — адзіны выбарчыч ад 125.000 чалавек. У гэтых выбарах маглі ўдзель-нічаць толькі лорды, адказваючы ўста-новленым царскім ўладам пэўнаым умо-вам.

Аднак і пасля гэтага ўстаўляліся для абодвух палат у Дзяржаўную Ду-му іматуступныя выбары: ад паме-шчыкаў — двухступенныя, ад сялян і рабочых — трохступенныя і чатырхступе-нныя.

Пры такой сістэме выбараў у Дзяр-жаўную Думу маглі прайсці толькі прадстаўнікі буйнай буржуазіі і паме-шчыкаў, угодныя царскаму ўладу.

У Германіі, Італіі, Польшчы, дзе ў-ўладзе знаходзіцца фашызм, народныя ма-сы пазбаўлены палітычных правоў, асу-джаны на біспраўнае і бесславеснае вы-жыванне загаду фашысцкіх галаварэзаў, ажыццяўляючых актыўную тэрарыстычную дыктатуру найбольш панішчальных і най-больш імперыялістычных элементаў фін-ансавога капітала.

Толькі ў нашай краіне ажыццяўля-цца паслядоўны да канца, усенародны, сацыялістычны дэмакратызм.

Толькі ў нашай краіне народ непас-рэдна выбірае лепшых дастойных людзей у вярхоўныя органы ўлады, непасрэдна ўдзельнічае ў кіраванні дзяржавай.

Яшчэ ў 1919 годзе Ленін гаворыў: «Для дэмакратыі сапраўднай, а не пап-равой, для прыцягнення рабочых і ся-лян мы вырабілі стэны, кожны з стэ-ноў не зрабіў самай лепшай дэмакраты-чнай рэспублікі і зрабіў не магчы».

Пазнейшыя высавы з тых пераў паліты-каў і культурны ўзровень савецкага народа.

Савецкая ўлада — гэта сапраўды на-родная ўлада, органы якой віду і довер-ня ад гарадскога і сельскага народа да-путатаў працоўных і да Вярхоўнага Со-вета СССР як Совет Саюза, так і Совет Нацыянальна-напей перадаюць выбар-нае ўсім савецкім народам, усімі грама-дзянамі СССР.

Памыя выбары ўсім выбарчымі ў-сім органам — званне дэмакратыі — са-вечкай улады дапамагаюць асуццяваць, пры-цягваюць да кіравання дзяржавай народныя сілы з адзіных партый і савецкай улады пера-даюць рабочым, сялянам і інтэлігентам. Памыя выбары будуюць усенародны кан-троль у адносінах да кожнага органа ўлады кожнага работніка. Яны будуюць, — як гаворыў таварыш Сталін, — «скі-стом у руках насельніцтва супроць дзя-на на працоўных органаў ўлады».

Толькі лепшыя, дастойнейшыя, бязме-жа адданыя партыі Леніна—Сталіна, спра-ва сацыялізма, правяральных людзей, якіх лорда нашых рэвалюцыі і інтарэсы працоў-ных, наша савецкі народ шляхам прамых выбараў дэпутатаў вышэйшага «ор-гана дзяржаўнай улады—Вярхоўнага Со-вета Саюза СССР».

Ворагі — трашкісты, бухарыны, папыхалісты будуюць прававае з усіх сіл прыкрасаў масаў друзёў савецкай улады і друзёў народа, пра-нікаюць шляхам абману ў органы ўла-ды. Таму ад кожнага выбарчыка патра-буецца сапраўдны большавіцкі шлі-пасць, каб выкрыць і выкарацаваць гэтых верных псоў фашызма.

Выбары ў Вярхоўны Совет СССР на аснове ўсеагульнага, роўнага, прамога вы-барчага права пры тайным галасаванні будуюць упэўнені ў гісторыі чалавечас-ца сапраўды усенароднымі выбарамі. Савецкі народ, выбіраючы лепшых, правяральных людзей у вярхоўныя органы дзяржаўнай ўлады, шчыра пажадае ўсім са-вету сваю вернасць і ахвотна партыі Лені-на—Сталіна і справе камунізма.

УКЛЮЧИЛИСЯ У СПАБОРНИЦТВА

Прадпрыемства і калгасы Слуцкай ар-мелі ўключыліся ў сацыялістычнае да-стойнае сустрэчу свята ХХ гадавіны Ка-стрычніка.

Калгаснікі сельгасармелі «Комітэра», Слуцкага раёна, узялі на сябе абавязан-на: завяршыць усе сельгасармелічныя работы, апрацаваць і здаць дзяржаве іль-наваліна не ніжэй 14 нумара, поўнаце зася-паць лепшым гатунковым зернем на-селеныя фонды.

Калгаснікі паказваюць узоры ўдзянай работы на ўборцы бульбы. Так, калгас-нікі Паскаловіч Аларка, Ілюкевіч Аўдо-ля, Кохан Мар'я, Самусевіч Маланья Нор-

мы выпрацоўкі выконваюць на 150—200 процантаў.

Рабочы калектыў Вяліка-Сіўскага па-гальскага завода абавязваўся да канца го-да звыш плана 100 тысяч папін. Га-давы план па вырабу папін-сырну завод ужо выкапаў.

Раггорнуты сацыялістычнае ў калгасах Магараўскага сельсавета, Чырвоны-Слабо-дскага раёна, за дастойную сустрэчу Вялі-кай гадавіны. Калгас «Чырвоны варту-нік» закупіў бібліятэчку на 400 рублёў.

Калгасы імя Дзяржынскага і «Чырвоны працоўны» па ўдзянаму праводзіць апра-цоўку ільну. Пешы план ільнявыццы вы-канан ужо на 60 проц., другі — на 50 процантаў.

Г. СКУЦЯН.

ПЕРАДАВІКІ ГАНДЛЮ

Ольга Аляксееўна Гурская 8 год пра-цавала прадзвіжніцай. Удзяная работа, сумленныя адносіны да працы заўсёды вылучалі не сарот астатніх. Усім вядо-на тав. Гурская вылучана за год вы-дзелам дзяржаўнага фінанса ГВМ'а. Яна бы-стра асвоіла работу і дабілася, што швей-на-трыкатны адым вышэй па ўсіх па-казальніках пераўзыхалі. Ольга Аляксееўна прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці, яна член гарадскога савета.

Па яе ініцыятыве работнікі аддзела першых аддзелаў на заклік стаханав-цаў гандлю і ўключыліся ў прадыктары-чычнае сацыялістычнае сацыялістычнае са-спяборніцтва. Былі заключаны ільнявыццы сацыялі-стычныя дагаворы. З годасця расказвае

т. Гурская аб перамогах свайго аддзела. Яшчэ 10 верасня швейна-трыкатны адым хатернікова выкапаў квартальны гандлёва-фінансавы план у 750 тыс. ру-блёў і да 25 верасня—месечны план у 225 тыс. рублёў. Стаханавцы прышлі да тт. Вендрава, Ландус і Ільнявыццы пераўзыха-ваюць свае планы на 180 проц.; гара-боты іх дасягае да 500 руб. у месяц.

У гэтых перамогах вялікая заслуга т. Гурскай. Яна сумела арганізаваць ка-лектыў на добрую работу, навучыла ве-ліка і чула аддзела да пакупнікоў. Ад-статны пачынаў аддзел магазіна, усту-піўшы ў сацыялістычнае сацыялістычнае са-спяборніцтва з аддзелам тав. Гурскай, стаў паліпаваць сваю работу.

Г. Н.

350 ПРОЦАНТАУ НОРМЫ

Па выкліку перадавых калгасоў імя Дзяржынскага і «Чырвоны хлеб-роб» калгаснікі калгаса «Авангард», Бельскага сельсавета, Палескага раёна, першыя на сельсавету ўключыліся ў прадыктарычна-е сацыялістычнае сацыялістычнае са-спяборніцтва з усімі калгасам «Шлях камунізма». У першы дзень са-спяборніцтва звыш калгаснікаў будылі да-ржэўнае нормы выпрацоўкі. Калгасні-цы Зуева Елена, Казачёна Анна, Чаба-тарова В. пры норме 0,04 гектара выка-

ваюць на 0,14 гектара. Парфененка Ева, Маскалёва Дуна, Магарыца Анна і Ве-нікіна Наталія пры той-жа норме выка-паваюць на 11—12 сотак гектара. 60-ад-зны калгаснікі Каралеўскі і Нікалай на адзін бульбу ў паўтара-два разы пераўзыхаюць нормы.

Праўдзены калгас тут-жа на полі пра-мывала нормы калгаснікаў будылі на 20—25 рублёў.

А. ЖЫХАРОЎ.

ЯШЧЭ РАЗ ПРА БЕЛКАПСАЮЗ

У маі гэтага года «Звязда» ў артыку-ле «Адварыць кіраўніцтва Беларускага ні-скага, што кіраўніцтва Беларускага ні-скага не зрабіла, каб хутка ліквідаваць вы-нікі шкодніцтва ў сацыялістычнай сістэме, не забяспечыла разгортвання савецкага гандлю на вёсцы, даўшы дапамогу каа-перацыйнаму шкодніцтву, варажым элі-ментам».

Камісія Савецкага Кантролю, якая аб-следавала работу кааперацыі, наменіла да-казатворныя меры для адваротнага сістэмы Беларускага.

З таго часу прайшло больш чатырох месяцаў. Завалася-б, тэрмін зусім да-статковы для карэннай перабудовы ўсёй работы сацыялістычнай кааперацыі на а-снове разнаўзнаў дэмакратычнага Пленума ЦВК ВПМ'а.

Аднак прыходзіцца канстатаваць, што ў сацыялістычнай кааперацыі БССР усё астэацца па-старому.

Разгортванне таварабарту зусім не забяспечвае забавальвання ўдзяных за-просаў калгаснай вёскі. Калгасная вёска знімае багаты ўдзяк. Прыбыткі калгас-нікаў растуць. А сістэма Беларускага з мясца на месца правальвае выкананне плана таварабарту. За два кварталы бя-гучага года кааперацыя не дасягнула на-сильніцтва тавараў на 73½ млн. рублёў. Шкодніцтвае павялічэнне таварабарту (Вілюнін) прышло да таго, што ў ад-зіных райаонах складзі зваленыя тавары, у другіх іх нехалае. На працягу до-ўгага часу ў Чырвонапольскім, Горышчым, Хойніцкім, Асіпавіцкім і ў іншых раёнах не было цукру і махоркі. У Дубровенскім раёне складзі зваленыя рыбій. Яны псуецца. Тым не менш, Беларускае пра-даўжае пасылаць у гэты раён рыбу. А ў Сіроўніцкім раёне рыбных вырабаў нехалае, пошук насельніцтва забавальвае нехалае, і не гледзячы на гэта, пшавікія заўва-жы райаонаў астэацца без адыку.

На базе суржскага райаона накап-ілася стэнышкі паказалі і пачынаюць, што ўжо засявацца тавараў звыш чым на 3.000 рублёў. На базе дубровенскага рай-

спяжніцтва ў ліпені было завезена 20 скарпы дражджэй, у якіх насельніцтва ме-ла вялікую патрэбу. Кіраўніцтва сацыялі-стычнае не паслалі гэтыя дражджы ў вяр-мы сельскай рэвалюцыі, а трымалі на складзе баям. Рэзультаты адвадзінны: дражджы сагнаваліся і былі звалены ў зямлю.

Можна прывесці яшчэ рад фактаў, ове-дачых аб шкодніцтве ў разгортванні гандлю на вёсцы.

Прэзійуму праўдзены Беларускага пе-рабудовы складанне планаў таварабарту работнікам апарата, а сам штампавы іх кабінетным параклам, зусім не ўхва-ляючы ў дэталі плана. Гэтыя планы ніко-лі не прапрацоўваліся ў нізавіцы, у іх не ўлічаны запысы пакупнікоў, якіх — ты-павы цюл бюракрытычнай кабінетнай творчасці. Планы райнам часта спускаліся за 4—5 дзён да пачатку квартала і, аскаража-ючы, райаоны не маглі асвоіць дзевяці іх да селіца.

Характэрны прыклад таго, як Белар-скае складала планы таварабарту. Мяр-савым пры складанні з'яўлялася выка-паўшчыя планы райаонаў, а не дакладны ўлік патрэб насельніцтва. Скажам, раён не выкапаў свайго квартальнага плана, — тавы на наступны квартал яны зніма-ліся з ліста таварабарту. Раён пераві-наў задачыне — яму дазваля павялічыць план.

Давя характэрныя лічбы. Калі на 1 ка-стрычніка мінулага года налічвалася 19 стартных селіца, то на 1 ліпеня г.г. іх ужо было 76.

Паравішчым таварным асцяц на на-ратывым склаае 25 млн. рублёў. Гэтыя лічбы сінгалізуюць, што на ўдзельні тав-арабарту дзяў жэніцкая варажыя рука, што кіраўніцтва Беларускага правяла ва-жнейшую работу па забавальванні ў-дзяных патрабаванняў калгаснай вёскі.

Нельга сказаць, што старшыня прэ-зійума Беларускага Каралеўскі зусім не аскаражае аб разгортванні таварабарту. Наадварот, ён заўважыў свой мета-д «апамагі» раёнам у гэтай справе.

Як вядома, на раймагі ўскладзена за-дача — прасуваць на вёсцы тавары скла-дзена асартыменту, вывучаць пошук ка-ласнай вёскі на гэтыя тавары і ўсемер-на забавальваць яе. Раймагі дзяржа пра-пуюць, сістэматычна не выконваюць пла-наў. Замест таго, каб дапамагчы райма-гам, навучыць іх метадам савецкага культурна-ва гандлю, тав. Каралеўскі пайшоў па лі-на найменшага супраціўлення: ён прапа-наваў раймагам пачаць гандаль гаралай і іншымі спартыўнымі напіткамі. Гэта, на яго думку, апамагі дасягнуць павялі-чэння таварабарту. Шлях — шкоды і яўна на-праўдзены! Толькі пасля ўмяшання Пра-васіа Беларускага дзяўся адмові-ца ад свайго запы.

Вораг шкодніцтва не толькі ў галіне та-варабарту. Шляхам растраў, расстра-наў ён імгненна павялічвае фінансавое становішча сацыялістычнай кааперацыі, тым навісці ўдар па таварабартына-вёсцы. Ад растраўна пачаў пісаць, аяна на вожным пасажынах праўдзены Белар-скае разгладзіла вынікі рэвалі-раізацыі і селіца, складала доўгія ра-завалыцы са шматлікімі пунктамі, пачына-выскапаўшы вышэй і папярэджанні. І тым не менш растраў не толькі не зніжаў-ца, а растуць з кожным месцам. Калі на 1 студзеня гэтага года аскаража-ва неспадзянага растраў на 4.316 тыс. рублёў, то к канцу другога квартала г.г. коль-касць неспадзянага растраў дасягнула 6.566 тыс. рублёў. Звыш 6 мільянаў ру-блёў грамадскіх сродкаў прысвоена вора-жым народам! Тым чымчымш раста-завалы-ца ў кааперацыйнай сістэме? Пешы за-ўважым, што з ворагам змагаюцца... ра-завалыцы і закідаюцца, што не гледзя-чы на пажыўны ўрокі мінулых год, гіла-ліберальныя адносіны да ворагаў наро-да працягваюцца. Гэта можна прама-страваць радкам прыкладаў.

ЛІТАРАТУРНАЯ СТАРОНКА

ТВОРЧАСЦЬ ПАЧЫНАЮЧЫХ ПІСЬМЕННІКАЎ

ПРОВАДЫ НА ГРАІЦУ

Туманы гусячы
Тэпюць над ракой.
Над каласам вее
Рышчэ спакой.
Ты саюў някоўх —
Нежасні павое.
Ты сым ля хому
Вушчу капытом.
Магасці... І няма ёй
Край, як заўжылі
Жакуна трымаю
Топен малым.
Тыні пях алчынн
сонцам і красой.
Ты ім — тэпючына
русаю касой.
Тыні, свас:
Ты заставу сёе
Тыні баеп.
Тыні людзі
Тыні свайно.
Добры зой будзе!
Гонар за яго!
Так сусвет каму
У расцятых час:
— Выгасіць быў вайна
На увесь калас.
Уражэй на плошчах
Заўжы лепшым быў...
... Вейрок палюча
Тучныя хлыб.
Лепшых коней мае
— Рушча, не стрымаш!
Без класот мізе
Лета і зима.

Соннам расцятую,
Цветам мая-дня.
Рыпара вітае
Візка радзі.
— За тое што творыш
Шчасце гэтым дням.
Другу свайму корым
Леншата каля.
Ель-жа на заставу.
Чэсна там служы.
Беражы на славу
Нашы рубіжы.
Баб раслі спагойна
Мірыны салы.
Калі-ж прымуць вайна
Нао пакам талы.
Вос ёй выязжае...
У прасторах — хэч
Ж да бору-гару
Ж ім хэчымна ітэе,
сказаў каханым.
Піснучыны руку:
— Дарагая Аня,
Ківа буй, пакулі!
Быў я брыгазірам.
Хэйсёй-ж расцэп лум:
Наўным камандзірам
армі прыду.
Бояя хэчымна.
3 русаю касой.
Лалыні пях алчынн
3 сонцам і красой.

Менск.
Надінстатут.

К. ШАВЕЛЬ.

ПРАВАДЫРУ

Якою радасцю іскрыцца
Тваё вялікае імя.
Ты — жыватворчая крыніца.
Ты — шлях да лепшага жыцця.
Жаланне, воля усіх вапай
Дабіцца пачасна барацьбой.
Ты нам Саюз вялікай прамы
Вязэсць бадэра за сабой.
Класотамі, таварыш Сталін,
Акружаны тваімі мы.
І зыхаець так ярка сталі
Роботы творчыя сляды.
Дзе марна ўспонення волю
Спыхаліся ў далёкі рай,
Ударна рухавы заводны
Сталіны, бетонны ДнепраГЭС.
Дзе толькі шадаўны вейер
Павольна глядзіў схілы гор,
Прачуе там найлепшы ў свеце
Сталіны гігант Магнітагорск.
Дзе грутавы віліся ў небе,
Бедняк на ўжомжы галасіў,
Цяпер-жа тут на тлустай глебе
Будыны гнупца каласі.
Змагаюцца за школьнай парты
Мільёны пумнай кветкары,
Піць жыццё спаткаць унарга
І цукры хейсёна тварыш.
Калі паны захочуць сцерці
Мяжу вялікую грацін,
Вайны чырвоныя да смерці
Краіну сталіны барацін.
Якою радасцю іскрыцца
Тваё вялікае імя.
І гэты сталінскі, вялікі
Цвіце савецкая зямля.

ШУШКЕВІЧ І.

Бярэзінскі раён.

МАЯ РАДЗІМА

Працягала, прашумела
Дваццаць год,
Як у нас, у Савецкім краі,
Вольным стаў народ.
Мудры Сталін мужным крокам
Цябэра нас вядзе,
Наз яго ўсебачным зрокам
Б шчасцю край ідзе.
Не пазнаць пятор былога,
Не пазнаць людзей,
Жыць пятер нам стала лепей,
Лепей, вясцей.
Сталін, бацька і таварыш
Паказаў нам шлях
Наз яго ўсебачным зрокам
Б шчасцю край ідзе.
Толькі хай яны пасунуць
На граціну к нам,
Мы дазім ім, чорным гадам,
Модна па рукам.
То, што Ленін заваштаў нам,
Ён ажыццявіў,
І іскравым яркім светам
Шлях нам асвятліў.
Дык расці, квітай, старонка
Радзіма мая.
Песні хай ілюцца звонка,
Песні Оклябра.
Песні, поўныя свабоды,
Шчасця і жыцця,
На зямлі пацэп народы
Дзе Оклябра.

РАБІНОВІЧ.

Белініцкі раён.

РАЗВІТАННЕ З БАЦЬКАМ

Вятры гулялі
На палях шырокіх,
Шумелі ціха
Сосны ў бары.
Сыноў мой іспаводзі.
Прыемным голасам
Мне бацька гаварыў:
— Вятруй граціны
Сталінскага краі,
Герою будзь
Вясстрашным у бая.
Я стану тут
Стаханавцам ўражэй
І нам шчаслівым
Песні запяюць.
Мы шлі палямі,
Дзе рухала жыць,
На небу сонца
Існае плыло.
Рака была
Прамённымі заліта
Звінела песнямі
Балтаснае сям.
Дайшлі да станцыі.
Прысёлі мы па дзіноў
Гулі, ігралі
Струны-правады.
Людзям ветрыкі
Лісе з хваёў сымп
Ат абляцалі зніжэння
І вясчавым
Вальсавымі слоўмі,
Яму пахлаў руку і
На плячо.
Стары да развітання

Быў гатовы,
Звісаў з-пад шалкі
Валасоў пучок...
Халася сказы мне
Вальку многа.
Пра велькі вальцы
Шчасных, святых дзеў
Пра Сталіна.
Народам дарагога.
Пра самы стаўны
Помы наш закон...
Прымачыся поспі,
Затрымаці раліцы.
Дым паравоза
Палы ажы ў блакіт.
— Бывай, татуля,
Сказаў я ў поспі сёўшы
І бацька тут
Мне даў наказ такі:
— Скажы, сымчак,
Другу, Ваваншаву,
Што я стары
Піні дэсцягав год.
У часе вайны
Фашыстаў не памілаю
А разам з вамі
Сам пайду ў паход.
І я шчаю.
Атпалюць лалі,
Нячкі ічымна,
Калімі грывіць.
У сэрцы —
Дарагое імя — Сталін.
3 ім яху вадзавы
Свакой грацін.

А. САЛАУЕУ.

ПРА ПУШКІНА

Неба накрылася хмарай,
Ах ветру лісты не шуміць,
Дрэвы, заўжышы марай,
Голы схілішы, сталіць
Эпэрам іду а вачэрнім,
Жарты на вуліцах чую,
Кроху пахлойка ўмернай
У пору такую начную.

— Тата, падслухай а ўчора
3 нейкай ты кнігі чытаў,
Людзі плывуць як у мора,
Сынца размову пачаў.
— Як буряніні хваці,
Вялі праміажа ўвой,
Пудную песню сымвалі,
Бочку ялілі за сабой.
Як там парыца сямеза,
У бочцы праклятай з сынком.
Плакала, вела, хрыпела,
Была а ёй кукалом.
Што было потым, не знаю,
Ты мне далей не чытаў.
— Тата, у пале я пытаю,
Хто гэтак добра пісаў?
Бацька кінуў галавою,
3 ласкай на сына вірнуў,
Піха пастукаў наома,
Цяжка чамусьці ўзыхнуў.
— Міша, сымчак мой хватын,
3 жалем татуля сказаў,
Пумшын паст быў выматны,
Гэта воль ён і пісаў.
Бацька зніх, наварнуўся,
Кінуў са стола ўзай,
Ліст атгарнуў, азірнуўся,
Сыну партрэт паказаў.
Вот сын не згадзіў з партрэта,
Доўга глядзёў мінер.
Піска так стала паста,
Што не жыць ён пятер.

Гутаркі больш і не слухай,
Я ад айна алышоў.
Веска спала. Без руху
Далей я вулком ішоў.

А. КУРАЧКІН — калгас «Новая праца», Чачэрскі раён.

БАЦЬКА

Я шукаў ад галаву абавення,
Вандравуў з плямкі па Сажы
Нах паякам вальска бярвення
Мне ў пале ўзалеся гужы,
За калейку барыш мы вазілі,
Ваставалі ў прыстаці Пявы.
Мне расправай утэрм грацін,
Біў мяне жанар і станаві.
А атмой, у злую непалогу,
На нагах, распухлых ад халыбы,
Я ў вазе стаў, грузіў калоды,
Шлаваў на прыстаці дубы.
Злос гора сіню не зламала,
Не сымла ў мопных аблугах,
3 тых часоў галоў прайшоў нямаля,
А я крэкці, пвёры на нагах.
І калі, вдарэцца часамі,
Сабіраюцца ў хату ўся сям'я —
Радасць мне, з сымі вальсамі
Маладзее галава мая.
Я не сіню аб гэтым досі ніколі:
Інжынерам мой старэйшы сын,
Дачка Мая вучыцца ў машынале,
Мне ўпукі глядзёў вальсы.
Мно вела ў барату палеу,
Самы мопны мой гарэны ўтук.
Яно-ж бацька са штыком вертуе,
Напмы межы ад ліхх галюу.
І глядзю і дэпем шыра ў вочы,
Бачу новых, раласных ляхсёй.
Ім не страшны лым глухой пэўночы,
Ім не страшны вейер-сухавей.
Вольш за ўсё ў гэтым жыўным свеце
Паважам маладзё і красу.
За жыццё, за вас, шчасліўцы-дзедзі,
Я паязку Сталіну паяу.
У майей прасторнай хапе чыстай
Ляпша сонца даскава з аяон.
Мне жыццё як зоркай праміажае
Асвятляе Сталінскі закон.
Зноў я модал. Маладзё не агіне
Трэба ёю мопна каражыні!
У сваёй квінчюнай краіне
Я хапёў-бы сто галоў пражыць.
Прыдзе час, гарматы парунамі
Затрымаць з агнём напэрабой.
І талы з атлжынімі сымамі
За свой край пайду ў рашучы бой.
На далёкіх на чужых загонях,
Мы зымлаем ворага з зымай.
У сымі палкоў сваіх чырвоных
Буду я шчасліў сваёй сям'ёй.

І. МІНАУ.
Пастаўскі Велікасельскі НСП.
(Менскі раён).

У Маскве на вуліцы Вароўскага ў бліжэйшы час адкрываецца музей А. М. Горькага. На здымку: скульптура «Максім Горькі» (робата скульптара Гінзбург, якая адносіцца да 1904 года).

ВЕЧАР

Ноч апускаецца піха на вёску.
Дрэмоту спакойна на дрэвах лісты.
Песні базэбрай вейнцы алхалоскі
Песні разнесіцца шчасныя мату.
Смехам вальсамі вуліца поўна.
Жарты дэпючыя зычча ляталь.
Дэсці гармонік пачуўся раптом,
Усе перасталі аграду сымвалі.
Важна па вуліцы лічун трактарысты,
Гошні любімыя нашых дэпюч.
У паліцах дэпючці, багатых вальсамі,
Хлопцам насустрэч выходзіць у рал.
— Я з брыгазірам знаёма ўжо крэкю.
Ён баяны і прыгожы юнак —
Ніна сказыла насмеха і піха,
Ёй не стрымана не можна піха.
Вальс і бліжэй гармонік іграе,
Піснэ вальсы чупен мату.
Сябэбраны месці вышлі нах краем,
Сябэбраны месці нах вальска засту.
Я, АУШУШОЎ.
Журавіцкі раён.

ЯНА — ПЛАНЕРЫСТКА, Я — ПІЛОТ

Удэпасацца з небу туман над старонкай,
Соннам абуджэнне волье красоты,
Махакам прыгожым з пяснян званой
Трактарыстыка завоніць мато.
А зрок надыхаліць ступоў піхунай
І небатрай запалае ў ружав агня.
3 букетам чаромкі сымпасацца хутка,
У паре на сымтанне яна.
Поруч а кроху з каханай сымпалкай,
Пакуль дэпне не пагасіць зару.
Яна мае гаворыць, як юнай пыманай
Сумным месці сымвала ў бару.
Яна на дарогах дэпюч табары качавалі
І аб чымсьці шумелі бары.
Пыманы, як злаліва гурбой крэкавалі,
Калі паміжла шатры.
А калі фотарыпачуцца сосны ад громаў
І наша чырвоная рушчы ў паход,
Мы разам узаўваса а аэрадромай.
Яна — планерыстка, а я — пілот
Віктар ВАРХОУСІН.
Раточу.
1-3/10-36 г.

ЛЕН

Ой, вясна,
Травіна расціла!
Сонца ілэ сазы дціло.
Зерне дціно
Расці прасціна,
Абаймі, зямля, ято.
Дружна ўсходзі
Пакзззіліся,
Сэрцы раласе жаноч.
Роснам раннім
Умываліся,
3 пяснямі піх палюць ляхсё.
Прымалі
Учталася —
У чалавечы стан падрос
Ах, як любя,
Ах, як раласна,
Лен як кветкай затроў.
А палёсці асміліся
Засцілі піх глядзё,
То пумшчэй падымаліся,
У калі дэпці — не стрымаш!
І шатталі між сабой.
І дэпчаты лен сымпаліся
Поробіць напэрабой.
Жыеньку к жменцы
Падбіраючы,
Сабіраці лён жанкі.
Песні волье
Сымпаліся,
Сабіраці лён ў сымкі.
Абавіў туман
Піхенкаю
Лёнам сымны лугі.
І дэпчана
3 пяснямі звонкам
Бяре пробу раз, другі.
Вальскавісты
І пумшчэны,
Гэты добры наш ляхсё.
Палымасца,
Атвораіла
На сымпаліцы чысты ток.
Лён савецкі —
Наша злата
Наразіла нам зымці.
Дэпчуй, Сталін!
Дэпчуй, Маладзё!
Дэпчуй людзі нам з Крэкю!

ІВАН ЛУКАШОНАК, 40 год.
Ушачскі раён, калгас «Чырвоныя дэпцы».

ДА ХХ ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА

ПІСЬМЫ ЛЕНІНА З ПАДПОЛЛЯ АБ УЗБРОЕННЫМ ПАУСТААННІ

(Верасень — пачатак кастрычніка 1917 г.)

Вызначыўшы неабходны ўмовы для перамогі ўзброенага паўстання, Вяззімір Ільіч паказаў, што гэтыя ўмовы меліся ў пачатку. У адрозненне ад абстаноўкі напярэдадні ліпеніскай дэб пвпер, да верасня 1917 года, большыякі мелі на сваім баку большасць рабочага класа, рэвалюцыйных сямей, салдат і матросаў, вольшчых у сталінічых і ў ралас правільных Саветаў. Краіна перажывала ўспародны рэвалюцыйны ўздым. У ралас пражаваных партый меншавікоў, асраф панавала сымпачне і раласжэнне. Масы народа кіпелі няпавінаю к сваім ворагам — буржуазіі, памешчыкам, капіталістам, асра-непавіакам.
«Напяр карціна зусім іпмал.
За намі большасць класа, авангард рэвалюцыі, авангард народа, здольнага ажыццявіць масы.
За намі большасць народа...
За намі выгода становішча партыі, якая пврта ведае ўсю шлях, пры пчуваных хвотаных і ўсёго імперыялізма, і ўсёго блока мепамікоў з асрамі.
За намі верная парамога, бо парох зусім ужо бліжы да агню, а мы дэем успыну народу верны ныхад, паказаўшы анажэнне палыма крэфічымства ўсёму народу «У дці карнілаўскіх...» (Ленін, том XXI, стар. 196—197).
Ленін сымлі і бясстрашна зваў і рыхтаваў партыю і масы да заваявання ўла-

ды. Ён вельмі добра зразумеў, што толькі большышчым партыя можа забеспечыць перахот уладу ў рукі пралетарыята і бднейшага сямейства.
Дэказаўшы з прэзельнай конасцю, што другога шляху да перамогі не дэзавя, Ленін паврабе ад партыі рэалізавага разгортвання пахрытоўкі паўстання. Кіруючыся вучэннем Маркса—Энгельса аб паўстанні, як асобым ралас мастацтва, без авалодання якім неліа перамагчы. Вяззімір Ільіч прымаў пвпер-жа пачыць авалоданне гэтым мастацтвам. Ён напчыч пахрыбнейшы план паўстання: артанізаваць штаб паўстаннічых атравал, сфарміраваць атравы ўзброеных рабочых, звалыць зброю і абучыць умелаю авалоданню ёю, захавіць важныя пункты ўраласка ўстапоў, артанізаваць генеральны штаб. Толькі пры наўвасаці талого пахытоу з боку партыі да пахрытоўкі ўзброенага паўстання, перамога бэзумоўна і несумненна.
Гэта пісьмо было апраўлена Леніным з Гельсінгфорса (Фінляндыя) у Цэнтральны Камітэт партыі, кіруючы таварышам Сталіным. Верны саратнік Леніна таварыш Сталін паслаўша абараніў і развіваў ланіска ўстапоўкі аб характары і персыектывах развіцця рэвалюцыі, аб талічцы партыі. Гэта работа таварыша Сталіна атрымала аслужанае абавення Вяззіміра Ільіча. У пісьме ЦК ад 30 жніўня а рукоў зроблена прыпіска, раскравіаюча поўнае авалоданне поглядаў правальную на шляху рэвалюцыі. Вітачы Сталіна за яго яркія кіруючыя артыкулы ў ЦО пар-

ты «Рабочы», Ленін пісаў: «Прачытаўшы часта напісанна гатага (Пісьма — Ф. Ільіч) дэпшэ нумару «Рабочаго», павінен сказаць, што супадзенне ў нас атрымалася поўнае. Вітаю ад усей душы вельмі добры перадавіч...» (Твор, т. XXI, стар. 120).
На другі-ж дэпшэ пасля атрымання пісьма Леніна «Большыкі павіны ўзяць уладу» і «Марксізм і паўстанне», таварыш Сталін паставіў іх 15 верасня на абмеркаванне ЦК. Ён праміаваў расказалі пісьмы Леніна як дэпктыўны ўсім буйным партыйным артанізацыям. Заратіць Камсёву ўжо на гэтым пасяджэнні акрыта выступаві супроць ланіскай праміаюў ад пахрытоўкі паўстання, пахрытоўцы знішчэння пісьма Леніна. Таварыш Сталін сарваў маску з ворага і забеспечыў прызначэ большасцю ЦК рашэння, абаврачага пісьмы Леніна. Дэпкчучы таварышу Сталіну, ланіска дэпкчці кінуты біжы ў масы.
Слазам за гэтым рашэннем таварыш Сталін выступіў з артыкуламі на старонках ЦО «Рабочы Путь», у якіх пісаў: «Рэвалюцыя ідзе. Абстрэліаа ў ліпеніска дці і «пахавалая» па Маскоўскай нараве, лінз ўжо палымае галавы, ланіска старыя пераломі, творчыя новыя ўладу. Першая лінз аюпаві контррвалюцыйна ўста. Слазам за Карпілавым аступілае Калетын. У агні барацьбы ажываюць пахрытны былі Саветы. Яны ўноў становіцца для рула, вадучы рэвалюцыйны масы...»

Уся ўлада Саветам — такі лозунг пагага руку...
На прамое пытанне, пастаўленае жыццём, патрабуецца асны і паўны адказ.
За Саветы ці супроць іх!» (Сталін «На дціхх к Оклябру», стар. 213—215).
У артыкуле нама прамого закліку да паўстання, няма таму, што ў легальным кружку яно і немачыма было талі. Аднак, кожнае слова таварыша Сталіна бопі смелы і рашучы заклік да паўстання, бліскучы ўзор агітаніі за паўстанне ў легальным друку. Паследучы артыкул таварыша Сталіна прысвечан гэтаму-ж пытанню:
«... У Расіі абавявацца рашучым пралас вырастаюцай новай уладай, сарпаўны народнай, сарпаўны рэвалюцыйнай, вадучай адначыню барацьбу за існаванне...
Хто пераможа ў гэтай барацьбе — у гэтым пвпер уся сутнасць...
Таму аспоўнае пвпер не ў выпрастоўцы агульнай формулы «выратавання» рэвалюцыі — а ў прамой партыйнай Саветаў у іх барацьбе з урадам Керэнкага» («На дціхх к Оклябру», стар. 216—217).
Так безавешна сымла і настойліва правозіў таварыш Сталін ланіскаю лінію.
Правілае ў Гельсінгфорсе не залаваліа Вяззіміра Ільіча. Газеты нярака кжэзавілі са сымпаннем. Вяззімір да яго было небезапапа. Паліцыя магла выслухіць месцапрабаванне праміады і ўшчыпшы наз ім аверскую расправу. Інтарсы рэвалюцыі трэбаваці большай блізкаці да Петргада. Ленін іраўся насустрэч рэвалюцыі. Перамалочы вельважныя труднасці, Ленін перабраўся 17 верасня ў Выбур, азначна бліжэй да Петргада. Тут ён пінна 29 верасня свой выдатны артыкул «Крэкисе пвпер». Праоранісаві, вальска стратэга рэвалюцыі ланіамага разгладзёць, што за ланіскамі выступленнем: ўста буржуазнага, у тым ліку і меншавіц-асрафскага друку супроць большыкоў, за алмаўленнем перагавораў з нем-

памі аб азначы Петргада скрываюцца ўамопная мабілізацыя сіл унутранай контррвалюцыі і жо зговар з міжмаранымі імперыялістамі. Каб не ўпусціць перамогу рэвалюцыі, Ленін б'е трывогу:
«Крэкисе пвпер... Усе будучае рускай рэвалюцыі пастаўлена на карту. Увесь гонар партыі большыкоў атыць нах пнтаннем. Усе будучае міжнароднай рэвалюцыі за сымпаліа пастаўлена на карту.
Крэкисе пвпер...» (Ленін, том XXI, стар. 239).
Павазіаўшы з вытвэрываючай паўнатой, што палітычная абстаноўка ўнутры краіны ўпаўне паспела для ўзброенага паўстання, Ленін разам з тым указваў, што і міжнароднае становішча рускай рэвалюцыі спрыяе гэтаму. «У Германіі пачатак рэвалюцыі лўны, асабліва пасля расстралу матросаў» (Творы, т. XXI, стар. 293). Наступаў рашучы момант. Пвпер лозунг ўзброенага паўстання, дэпша ўжо не толькі, як заклік, але і як прамая дцірктыва.
У «Пісьме П. К. М. Б. П. К. і членам Саветаў Піпера і Масквы большыкіам» і ў «Пісьме да таварышоў большыкоў», прымаючы ўзвал на абавення вальс Саветаў паўночнай вольасці, Ленін лінча і яшчэ раз пвпавраў, што марудзіць з пахрытоўкай ўзброенага паўстання было-б азначыаствам перад рэвалюцыяй. Ленін пахрысавіаў, што пвпер лозунг «Уся ўлада Саветам» рэалісавіны закліку да ўзброенага паўстання: «Лозунг «Уся ўлада Саветам» дэпшэ ншто іпнае, як заклік да паўстання» (Творы, т. XXI, стар. 323). Ленін ўшчыпчучу павозіў партыю і паравіаўша з меншавікамі і асрамі рэвалюцыйныя масы да перамогі пралетарскай рэвалюцыі.
«Перамога забавенчана, і на дэпшэ чыстатых палом, што бжэроўна.
Чакань — азначыаства перад рэвалюцыйнай» (Ленін, Творы, т. XXI, стар. 294).

(Правіа на 4 стар.)

*) Правіа, пачатак глядзі ў «Звяздзе» ад 29 верасня.

